Advies aan B&W

Onderwerp

Raadsvoorstel Voorkeursalternatief Duurzame Polder

Datum	20 maart 2025	**Naam en telefoon**	Yacob Mijhad, 0620323925
Afdeling	Leefomgeving, wonen en economie	**Portefeuillehouder**	Kees van Geffen

Advies

1. Het ontwerp van de zienswijzennota (hierna: de "**Zienswijzennota**") bij het ontwerpprogramma Duurzame Polder (hierna: het "**Ontwerpprogramma**") vast te stellen en in te stemmen met een zestal voorgenomen wijzigingen op het Ontwerpprogramma, zoals opgenomen in paragraaf 2.2 van de Zienswijzennota (hierna: de "**Voorgenomen Wijzigingen**").
2. In te stemmen met de oplegnotitie (hierna: de "**Oplegnotitie**") bij het milieueffectrapport Duurzame Polder (hierna: de "**planMER**").
3. Het voorkeursalternatief zoals opgenomen in het Ontwerpprogramma (hierna: het "**VKA**") ter goedkeuring voor te leggen aan de raad, door middel van het bijgevoegde raadsvoorstel (hierna: het "**Raadsvoorstel**").
4. De Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzigingen), alle in de gemeente Oss ingediende en geanonimiseerde zienswijzen (hierna: de "**Zienswijzen**"), het Ontwerpprogramma (met bijlagen), het planMER (met bijlagen) en de Oplegnotitie – gelijktijdig met het Raadsvoorstel – ter kennisgeving naar de raad te sturen.
5. De besluitvorming pas openbaar te maken op 28 maart 2025, nadat de raad is geïnformeerd.

Aanleiding

Het Ontwerpprogramma heeft van 16 december 2024 tot en met 27 januari 2025 ter inzage gelegen voor zienswijzen. In de gemeente Oss zijn zeventien schriftelijke zienswijzen en één mondelinge zienswijze ingediend. In de gemeente 's-Hertogenbosch zijn honderdvijfendertig zienswijzen ontvangen. De in beide gemeenten ontvangen zienswijzen zijn door het projectteam Duurzame Polder (hierna: het "**Projectteam**") beantwoord in de Zienswijzennota. Naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen stelt het Projectteam enkele beperkte wijzigingen van het Ontwerpprogramma voor. Daarnaast worden enkele ambtshalve wijzigingen voorgesteld. Alle voorgestelde wijzigingen zijn gebundeld in de Voorgenomen Wijzigingen.

Op maandag 10 maart 2025 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de "**Commissie MER**") haar advies op de planMER gepubliceerd (hierna: het "**Advies CieMER**"). Het Projectteam heeft op het Advies CieMER gereageerd in de Oplegnotitie.

Met dit advies legt het Projectteam de Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzigingen) en de Oplegnotitie ter goedkeuring voor aan uw college. Ook vraagt het Projectteam uw college het VKA

door middel van het Raadsvoorstel ter goedkeuring voor te leggen aan de raad. Ten slotte vraagt het Projectteam uw college de Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzigingen), de Zienswijzen, het Ontwerpprogramma (met bijlagen), het planMER (met bijlagen), het Advies CieMER en de Oplegnotitie – gelijktijdig met het Raadsvoorstel – ter kennisgeving naar de raad te sturen.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?
Met de vaststelling van het ontwerp van de Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzingen) en de Oplegnotitie zet uw college wederom een belangrijke stap in de planvorming voor de Duurzame Polder. Na vaststelling van deze (ontwerp)stukken kan het VKA – conform het in 2022 vastgestelde plan van aanpak – ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raad door middel van het Raadsvoorstel.

Welk resultaat willen we bereiken?
Als de raad met het VKA instemt, kan uw college het programma Duurzame Polder (hierna: het "**Programma**") en de Zienswijzennota definitief vaststellen. Met de definitieve vaststelling van het Programma komt er een einde aan de planfase voor de Duurzame Polder. Op basis van het vastgestelde Programma kunnen initiatiefnemers een vergunning aanvragen voor de realisatie en exploitatie van windturbines in de Duurzame Polder. Hiermee geeft de gemeente Oss invulling aan het resterende deel van haar opwekdoelstelling voor duurzame energie onder de Regionale Energie Strategie, conform het raadsbesluit van 28 januari 2021.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?
1.1 In de Zienswijzennota wordt op de Zienswijzen gereageerd.
Bij de definitieve vaststelling van het Programma zal uw college in de Zienswijzennota reageren op de Zienswijzen.

Het Projectteam stelt – op basis van een inhoudelijke beoordeling – voor de Zienswijzen ongegrond te verklaren. Wel worden naar aanleiding van de zienswijzen van het Windcollectief Oss-Den Bosch B.V. (hierna: "**WCOD**") en de Agrarische Natuurvereniging D'n Beerse Overlaet de volgende twee wijzigingen in het Ontwerpprogramma voorgesteld (cf. p. 28 Zienswijzennota): (i) bijlage II van het Ontwerpprogramma wordt vervangen door de juiste versie van de energieopbrengstberekening, en (ii) in het Ontwerpprogramma wordt een korte beschouwing opgenomen van een door WCOD voorgestelde alternatieve opstelling van windturbines. Daarnaast wordt ambtshalve de voor beide gemeenten relevante tekst van paragraaf 3.7 van het Ontwerpprogramma aangescherpt op het punt van de mogelijke aantasting van natuurwaarden binnen het VKA.

Voor de gemeente 's-Hertogenbosch stelt het Projectteam eveneens voor de ontvangen zienswijzen ongegrond te verklaren. Wel worden naar aanleiding van de zienswijzen van IVN Den Bosch en een collectief van grondeigenaren twee wijzingen in het Ontwerpprogramma voorgesteld (cf. p. 38 en p. 75 Zienswijzennota): (i) in paragraaf 2.1.3 van het Ontwerpprogramma wordt expliciet opgenomen dat er aangrenzend aan de Groote Wielen geen ruimte wordt geboden voor woningbouw, behalve

voor de al eerder aangewezen locatie van de Bunders voor landschappelijk wonen, en (ii) in paragraaf 4.4 van het Ontwerpprogramma wordt de term "natuurgebieden" vervangen door de gedefinieerde term "Compensatiegebieden". Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 van het Ontwerpprogramma ambtshalve voor de gemeente 's-Hertogenbosch nog een verwijzing opgenomen naar de Visie energielandschap.

Formeel gezien neemt elk college zijn eigen besluit voor het eigen grondgebied. Vanwege de grote samenhang binnen het project Duurzame Polder is ervoor gekozen de beantwoording van alle zienswijzen te bundelen in één Zienswijzennota. De thematische beantwoording is daarmee gelijkluidend voor beide gemeenten. Vervolgens is op basis van de nummering van de zienswijzen aangegeven welke zienswijze in welke gemeente is ingediend. Uw college stelt de thematische beantwoording gezamenlijk vast met het college van de gemeente 's-Hertogenbosch. Daarnaast stelt uw college de beantwoording van de zienswijzen 142 tot en met 159 vast. De beantwoording van de zienswijzen 1 tot en met 141 wordt vastgesteld door het college van de gemeente 's-Hertogenbosch. Voor enkele specifieke zienswijzen wordt door beide gemeenten een gezamenlijk antwoord gegeven. Dit blijkt duidelijk uit de nummering bij de betreffende antwoorden.

2.1 Met de Oplegnotitie wordt in deze fase voldoende aan het Advies CieMER tegemoet gekomen.
Het Advies CieMER constateert enerzijds dat het planMER duidelijk de overwegingen bij het voorgestelde voorkeursalternatief aangeeft (cf. Advies, p. 2). Anderzijds vraagt de CieMER een betere uitwerking van de locatieonderbouwing en mist de CieMER diepgang op de thema's natuur, gezondheid, landschap en cultuurhistorie en de gebiedsontwikkeling.

Naar aanleiding van het Advies CieMER heeft het Projectteam de Oplegnotitie opgesteld. Het eerste deel van de Oplegnotitie bevat een inhoudelijke reactie op het Advies CieMER. In dit deel wordt uitgelegd dat het planMER voor de planfase voldoende diepgang heeft. Een nadere inschatting van milieueffecten op basis van voorbeeldopstelling acht het Projectteam niet zinvol. Bij de uitwerking van het planMER is bewust gekozen voor een 'worst case' benadering. De aandachtspunten uit het Advies CieMER worden meegenomen naar de komende projectfase.

Het tweede deel van de Oplegnotitie bevat – in navolging van het Advies CieMER – een nadere uitwerking van de locatieonderbouwing door Witteveen+Bos. Zoals aangegeven door de Commissie MER kon deze nadere locatieonderbouwing worden gegeven op basis van de reeds beschikbare informatie in het planMER.

3.1 Het voorgestelde VKA is in een raadsinformatiebrief toegelicht voorafgaand aan de terinzagelegging van het Ontwerpprogramma . Het VKA kan nu door middel van het Raadsvoorstel ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd, conform het plan van aanpak van mei 2022.
Uw college heeft de keuze voor het VKA uitgebreid toegelicht aan de raad in de raadsinformatiebrief van 3 september 2024. Sindsdien zijn het Ontwerpprogramma en de planMER afgerond en ter inzage gelegd. Bij de afronding van het Ontwerpprogramma en de planMER en bij de beantwoording

van de Zienswijzen zijn geen nieuwe inzichten opgekomen, die een verdere aanpassing van het VKA noodzakelijk maken. Derhalve kan het VKA – conform het plan van aanpak van mei 2022 – ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raad.

4.1 Om de raad in staat te stellen over het VKA te besluiten is het zinvol de Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzigingen), de Zienswijzen, het Ontwerpprogramma (met bijlagen), het planMER (met bijlagen) en de Oplegnotitie ter kennisgeving mee te sturen.
Formeel gezien beslist de raad alleen over het VKA. Het Programma en de Zienswijzennota worden vastgesteld door uw college. Om de raad een goed beeld te geven van de context waarin het VKA wordt vastgesteld, is het nuttig de Zienswijzennota (inclusief de Voorgenomen Wijzigingen), de Zienswijzen, het Ontwerpprogramma (met bijlagen), het planMER (met bijlagen) en de Oplegnotitie ter kennisgeving mee te sturen.

5.1 Het is wenselijk de raad te informeren, voordat de stukken openbaar worden.
Het is wenselijk de raad te informeren voordat de stukken openbaar worden via de publicatie van het B&W besluit. Om die reden wordt geadviseerd het B&W besluit pas op 28 maart 2025 te publiceren. Dan zijn de stukken zowel in gemeente ’s-Hertogenbosch als in de gemeente Oss met de raad gedeeld.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico’s? (=maar)
1.1 De Zienswijzennota neemt niet alle zorgen van omwonenden weg.
Met de Zienswijzennota wordt geprobeerd zo goed mogelijk te reageren op alle Zienswijzen. Het Projectteam constateert echter dat in de Zienswijzen veel principiële bezwaren worden geuit tegen het raadsbesluit van 28 januari 2021 waarin de Duurzame Polder al is aangewezen als locatie voor de realisatie van windturbines. Daarnaast leest het Projectteam in de Zienswijzen veel bezwaren tegen de normen waarin windturbines moeten voldoen. Dergelijke principiële bezwaren worden met de Zienswijzennota waarschijnlijk niet weggenomen.

Overigens is de vaststelling van nationale normen voor onder meer geluidhinder en hinder van slagschaduw voor onbepaalde tijd uitgesteld. Dit betekent dat voor deze aspecten voorafgaand aan de vergunningverlening lokale normen moeten worden vastgesteld. De beschikbare, algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zullen hierbij worden betrokken.

2.1 Het Advies CieMER kan in deze planfase niet volledig worden opgevolgd.
Het Advies CieMER plaatst kritische kanttekeningen bij het planMER. Dit is door uw college ook aan de raad gemeld in de raadsinformatiebrief van 12 maart 2025. In deze planfase kan niet aan alle kritiek tegemoet worden gekomen, aangezien daarvoor concrete informatie nodig is. Die informatie is pas beschikbaar in de projectfase. Tegenstanders van het Ontwerpprogramma zullen waarschijnlijk stellen dat er onvoldoende met het Advies CieMER wordt gedaan. In reactie op die stelling kan worden aangegeven dat het Advies CieMER een nuttige opsomming geeft van

aandachtspunten voor de projectfase en de in deze fase door initiatiefnemers op te stellen (project-)milieueffectrapporten.

4.1 Door de Zienswijzennota nu in ontwerp naar de raad te sturen, wordt deze openbaar voordat formeel op de Zienswijzen gereageerd kan worden.
Ten behoeve van de beraadslaging over het VKA in de raad moet onder meer het ontwerp van de Zienswijzennota met de raad worden gedeeld. Daardoor wordt de Zienswijzennota openbaar, voordat deze formeel is vastgesteld en voordat formeel op de Zienswijzen is gereageerd. Indieners van de Zienswijzen kunnen zich daardoor gepasseerd voelen. Dit is echter niet te voorkomen. De Zienswijzennota wordt pas definitief vastgesteld bij de vaststelling van het Programma.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Niet van toepassing.

b. Informatiebeveiliging en Privacy

Niet van toepassing.

c. Communicatie

Na besluitvorming in uw college wordt het Raadsvoorstel met de overige stukken naar de raad gestuurd. Als de raadsleden het raadsvoorstel en de stukken hebben ontvangen, zal de omgeving geïnformeerd worden door middel van een nieuwsbrief van het Projectteam.

d*. Uitvoering*

De raad van de gemeente Oss behandelt het VKA waarschijnlijk op 22 mei 2025. De raad van de gemeente ’s-Hertogenbosch behandelt het VKA waarschijnlijk op 7 of 8 mei 2025. De Bossche raad behandelt daarnaast de voor het Bossche grondgebied geformuleerde “ontwikkelperspectieven”. Als de raden in beide gemeenten instemmen met het VKA kunnen het Programma en de Zienswijzennota in een daaropvolgende collegevergadering formeel worden vastgesteld. Met de vaststelling van het Programma eindigt de planfase en start de projectfase. In de projectfase kunnen initiatiefnemers een vergunning aanvragen voor de realisatie en exploitatie van windturbines binnen het VKA.

e. Overlegd met

De Zienswijzennota en de Oplegnotitie zijn opgesteld door het Projectteam. Voor de gemeente Oss is de pen gevoerd door een juridisch adviseur, die al geruime tijd bij de Duurzame Polder betrokken is. Waar nodig is afstemming gezocht met vakinhoudelijke medewerkers. Daarnaast heeft nauwe afstemming plaatsgevonden met ambtenaren van de gemeente ’s-Hertogenbosch.

Bijlagen

1. Het Raadsvoorstel, inclusief bijlagen; en
2. het concept raadsbesluit.

Samenvatting

Het ontwerpprogramma Duurzame Polder heeft van 16 december 2024 tot en met 27 januari 2025 ter inzage gelegen. De gemeente Oss heeft achttien zienswijzen ontvangen en de gemeente ’s-Hertogenbosch heeft honderdvijfendertig zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn beantwoord in een ontwerp zienswijzennota. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn in de ontwerpzienswijzennota vier beperkte wijzigingen op het ontwerpprogramma voorgesteld. Daarnaast worden ambtshalve nog twee beperkte wijzingen voorgesteld.

Op 10 maart 2025 heeft de Commissie MER haar advies op de planMER uitgebracht. In een oplegnotitie wordt op het advies gereageerd. De oplegnotitie bevat – op advies van de Commissie MER – ook een aanvulling op de locatieonderbouwing voor de Duurzame Polder.

Met de afronding van de zienswijzennota en de oplegnotitie zijn alle documenten voor deze planfase in het project Duurzame Polder gereed. Inmiddels kan het voorgestelde voorkeursalternatief – conform het overeengekomen plan van aanpak – ter goedkeuring worden voorgelegd aan de raden van de gemeente Oss en de gemeente ’s-Hertogenbosch. Als de raden instemmen met het voorkeursalternatief kunnen de colleges het programma en de zienswijzennota definitief vaststellen.